

TISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben hához hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 129. szám.

Nagyvárad.

Kedd 1914 június 9

Az élesdi templomszentelés.

A „Tiszántúl” kiküldött munkatársának jelentése.

A Körösvölgy virágzó kis fővárosában nagyszerű ünnepély volt vasárnap. A keresztény kulturának és szeretetnek új, hatalmas és szép hirdetőjét adták át rendeltetésének. Hosszu évtizedek álma vált valóra vasárnap délelőtt, amikor megnyílt az új templom portáléja és szomjasan, édes büszkeséggel tódult be rajta a hívők serege.

Nagyon jól tudjuk, hogy mit jelent a hitélet számára egy nagyszerű templom, a melynek köveit részint a hívek filléreiből, részint áldozatkész és nemes lelkek bőkezűségéből rakják össze. Valóban a kegyurgróf Bethlen Aladár és gróf Széchényi Miklós gróf nagylelkűsége s a többi adakozók lelkesedése örök hálaóra kötelezte a Körösvölgy katolikus közönségét. Azokért az aranyakért, amelyeket a kegyur főúri bőkezűséggel adott a templom építésére, a melyekkel a megyés püspök hozzájárult a nagy műhöz, sok száz más adakozót lelkesítettek áldozatra, ezer és ezer szívet kaptak.

Élesd népe nem fogja elfelejteni azt a kiváló jóakaratot, amellyel hozzásegítették őt a vidék egyik legszebb és legnagyobb templomához. A hálás tisztelet, amelyet a megyés püspök, gróf Széchényi Miklós iránt éreznek, több ünnepélyes formában jutott kifejezésre. Reméljük és hisszük, hogy az új templom egy virágzó kor kezdetét jelenti, erősödést számban és lélekben. Bizalmunkat növeli az a kedvező körülmény, hogy ennek az új korszaknak első apostola Kozits Gusztáv, a plébános, aki dicséretes kitartással, páratlan lelkesedéssel állott az akció élén, gyűjtött, beszélt, dolgozott önzetlenül, míg csak el nem készült az új Istenháza. Akinek ilyen acélos energiája van, az bátran indul új küzdelmekre, különösen akkor, amikor bírja püs-

pöke áldását, kegyura kitüntetett jóakarátát és a hívek ezreinek legértékesebb szeretetét.

A püspök megérkezése.

A kolozsvári országot Nagyvárad felőli részén izléses diadalkapu várta a püspököt, aki Lopussny Gyula tb. kanonok, irodaigazgató, Brém Lőrinc tb. pápai káplán, püspöki titkár és dr. Mazurek Gyula szentszéki jegyző kíséretében érkezett meg. — Vasuton utaztak ki a szertartásra dr. Karacsony János és Grócz Béla kanonokok, dr. Krüger Aladár püspökségi főügyész és Papp Jenő, a Tiszántúl munkatársa. Nagy közönség várta a püspököt, akit meglepett a kedves fogadtatás. Megállította autóját és fogadta Bérczy Imre főszolgabíró üdvözlését. Azután a Bethlen kastélyba hajtatott, ahol a kapuban fehérbe öltözött leányok várták. Egy kis szőke baba fellépett a püspök autójának lépcsőjére és átadott a püspöknek egy csokor virágot.

— Isten hozta Kegyelmes Urunkat! mondotta bátran. Fogadja gyermeki szívünk hódolata jeléül ezt a kis virágot! . . .

A püspök visszavonult a belső termekbe, átöltözött és a templomhoz hajtatott, ahol már színesen, nagy sokadalom várta a szertartás kezdetét.

Bezárt kapuk előtt.

Míg a püspök a templomban végezte a szertartás egy részét, a közönség kint várakozott a bezárt ajtók előtt. A térségen ott volt egész Élesd és Körösvölgy számottevő tagja. Egy fényképész sikerült felvételeket készített a hölgyek ragyogó csoportjáról, akik közt ott voltak: Juricskay Mártha, Juricskay Magda és Boriska, Zathureczky Izabella és Livia. Ki kell emelnünk azt a kedves udvariasságot, amelyet Zathureczky István a kerület orszgy. képviselője tanusított. A képviselő hivatalos volt a kolozsvári munkapárti ünnepségre, de kimentette ma-

gát, mert előbbrevalonak tartotta, hogy megjelenjék az élesdi templomszentelésen, mint a politikai ünnepségen.

A helybeli és vidéki közönség soraiban ott voltak: Bérczy Imre főszolgabíró, dr. Marjay Barna, dr. Miskolczy Hugó, Krecz Viktor, Nagy Béla a szolgabírószág részéről, Sinka Endre, Papp Kornél, Makkai Kálmán, dr. Zvarinyi Szilárd, Láng Ernő, Lets János a járásbírószág részéről. A grófi uradalom is szépen volt képviselve. Ott voltak: Bicz János ny. főerdész, Bereczky Sándor ny. erdőfelügyelő, Fieber Vilmos főerdész, Omiechli Mihály. Nagybaródról ott voltak: Bányai Mihályné, Gálbory Józsefné. Céckéről Wesselényi Kálmán körjegyző és neje, Papp Jenőné. Ott voltak még: Retezár János, Makkai Béla, Csiliti István, Péter Árpád, Fekete Gyula, Kaszó Gyula, Drexler Aladár, Wels Zoltán, Szűts Aladár, Csörny Győző, Sárossy Béla, Jakabfi Lipót, Nagy János, Kotzó Zoltán, dr. Herezeg József, Besser Hugó plébános (Mezőtelegd). Az egyháztanács képviselőjében az oratoriumban foglaltak helyet Bérczy Imre, Bicz János, dr. Szirmay Kálmán, Grósz József, Retezár János, Bánhegyessy Gyula, Bérczy István, Novák Kálmán.

Nagyon szép jelenet volt, mikor a betlenlepi (Sólyomkő) tótok 9 óra tájban lobogók alntt, Mordavszky József káplán vezetése alatt megérkeztek. Hajnali 4 órakor indultak a hegyekről.

Az új templom és oltárkép.

A templom nagyon kellemes hatást tesz a szemlélőre. Siegel Albin fővárosi építész építette, egyszerű román stílusban. Szép az oltár famunkája és a sok munkák. A főoltár alapzatát Csik Béla budapesti szobrász készítette.

Rendkívül szép az új templom oltárképe: a szeplőtelenül fogantatott Születet ábrázolja. Mária arckifejezése s az egész kép első tekintetre megkapja a nézőt; felhők közt lebeg a Szűz alakja s arckifejezésével és egész megjelenésével áhitatra ragad. Az eredeti felfogású és rendkívül művészi ki-

FARKAS ISTVÁN
drogeriája az „Apollóhoz”

Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

Telefon 13-02.

Telefon 13-02.

Ajánlja állandóan friss gyermektápszereit u. m. Zabdara, Nestle, Kufeke, Ovomaltin, Hygiama, Phosphatine stb. Soxhlet készülékek, illatszerek, piperecikkek és mindennemű bárhol hirdetett szereket legolcsóbb áron.

dolgozása képet gróf Széchényi Jenő, a megyéspüspök testvéröccsese festette.

Templomszentelés és szentmise.

Reggel 8 órakor a templom zárt ajtaja elé járult gróf Széchényi Miklós megyéspüspök és megkezdte a templomszentelés szertartásait. Kiséretében voltak dr. Karácsonyi János és Grócz Béla kanonokok, Lopussny Gyula tb. kanonok, egyházmegyei irodaigazgató, Brém Lőrinc pápai tb. káplán, püspöki titkár, dr. Mazurek Gyula szentszéki jegyző, püspöki szertartó, Kozits Gusztáv, Besser Hugó, Sumichraszt László plebánok és Mordavszky József káplán.

A püspök az egyházi segédlettel együtt elmondta a minden szentek litániáját a templom zárt ajtajánál s azután háromszor kerülte meg a templomot, meghintvén a templom falait szentelt vízzel. Aztán a zárt ajtón kopogtatott s a megnyílt ajtón elsőnek a püspök lépett be s az oltár előtt a Szentlélek segítségül hívása után újra elmondta a litániát.

Majd a püspök a templom padozatára hintett hamuba pásztorbotjával felírta a latin és görög betűs Szent Andráshoz fordított keresztje alakjában annak jeléül, hogy e templom az egyetemes egyház temploma, minden nép és nemzet temploma. A latin és görög betűk arra emlékeztetnek, hogy legelőször e két világnyelven hirdették az egyház tanításait.

Aztán meghintette a püspök szentelt vízzel a templomfalait belülről is. Ekkor a megyéspüspök és kísérete a hívekkel együtt a szent ereklyékért mentek, melyek addig a régi templomban voltak.

Az ereklyék elhozatala után kezdetét vette az oltárszentelés. Ezen már a hívek is részt vettek, akik zsufolásig megtöltötték a templomot. A püspök megkente szent krizmával az oltárban levő mélyedést, belehelyezte a szent ereklyéket és kólappal fedte le, melyet szenteltvízzel készült vakolattal zárt le.

Majd ismét körüljárt a püspök a templomban és a templom falára feltett kereszt helyén megkente a templom falait ti-

zenkét helyen a szent krizmával. E helyekre van erősítve a 12 gyertyatartó, melyben gyertyák fognak égni a templomszentelés minden évfordulóján. Ez a 12 kereszt jelképezi azt, hogy e templomban a tizenkét apostol tanítását hirdetik.

Ezzel véget ért a templomszentelés és a püspök szentmisét mondott a jelenlévő pap-ság segédlete mellett.

A szent beszédet Brém Lőrinc mondotta. Lelkes szép beszéd volt, mély hatást tett a hívek lelkére. Mise alatt meglepően szép szót hallottunk Péter Árpádtól.

Tisztelgések.

Mise után a püspök udvarával együtt a kastélyba hajtatott, ahol a képtárteremben fogadta a helybeli küldöttségek tisztelgését. A külső ünnepeket is Szűts Aladár uradalmi számtartó rendezte kiváló hozzáér-téssel.

Itt olvasták fel a patrónus üdvözlő táviratát is. Gr. Bethlen Aladár ugyanis Marienbadban üdül családjával együtt. A távirat így szólt:

Mai örömnapon, amelyen fájdalom csak gondolatban lehetünk Eleden, melegen üdvözljük plébános urat. A Mindenható ezentul is adjon megérdemelt sikert áldásos működéséhez. Kérem tisztelt vendégeimnek szives üdvözlétemet átadni.

Patrónus.

Küldöttségeket vezettek!

Béreczy Imre a fősolgabíró, Kocsis Béla a Kaszinó, Zathureczky István a kerület, Sinka Endre a járásbíró, Dávid Gyula lelkész a ref. hitközség, Jakabfi Lipót az izr. hitközség, dr. Földes Béla az áll. elemi iskola gondnoksága, Péter Árpád és Fekete Károly az adóhivatal, Jakabfi József a körözsvölgyi takarékpénztár, Gruber Béla a Hitelszövetkezet, Makai Béla körjegyző és

Bóna Sándor bíró a község nevében fejezték a püspök előtt tiszteletüket. A kath. hitközség küldöttségét Kozits Gusztáv vezette a püspök elé. Nagybaródról is jött egy küldöttség. A grófi uradalom tisztikara is ott volt. Gróf Zichy Rafael uradalmát Sárossy Gyula képviselte, gróf Zichy Ödönét pedig Cserny Győző.

A püspök igen szívélyesen fogadta a deputációkat s a fogadás végetértével visszavonult környezetével a kastély belső termeibe:

Diszebéd

az Erzsébet étteremben.

Déli egy órakor nagy diszebéd volt az Erzsébet étteremben. Az ebédet a kegyur adta a püspök tiszteletére. Hivatalosak voltak:

Gróf Széchényi Miklós püspök, Grócz Béla prépost kanonok főesperes, dr. Karácsonyi János kanonok, Lopussny Gyula tb. kanonok püspöki irodaigazgató, Brém Lőrinc püspöki titkár, dr. Mazurek Gyula püspöki szertartó, Besser Hugó plebános Mezőtelegd, Schumichraszt László Bethlenteleg, dr. Krüger Aladár püspöki főügyész, a Tiszántúl szerkesztője és Papp Jenő a Tiszántúl munkatársa, Kozits Gusztáv élesdi plébános, Dávid Gyula ev. ref. lelkész Élesd, Jakabfi Lipót izr. hitközségi elnök Élesd, Béreczy Imre fősolgabíró, Marjay Barna, Kretz Viktor, Miszkolezy Hugó solgabírók, Makai Béla körjegyző, Bóna Sándor bíró, Sinka Endre járásbíró, Péter Árpád adótárnok, Fekete Gyula ellenőr, Sárossy Béla pénztárnok Felsőlugos, Cserny Győző Rév, Drexler Aladár állomásfőnök, Jakabfi József bankigazgató, Gruber Béla szövetkezeti igazgató, dr. Földes Béla ügyvéd, dr. Poinár Miklós ügyvéd, Kocsis Béla gyógyszerész, Bereczky Sándor, dr. Szirmay Kálmán, dr. Weisz Jakab, Béreczy István, Novák Kálmán, Grósz József, Józsa István, Nagy Imre állami iskolaigazgató tanító, Bánhegyesi Gyula, Vághy Sándor, Hakszmandszky Kálmán, Brauman Mór állatorvos, Letseh Ferenc, Bitzy János, Szűts Aladár, Kuzma Gusztáv, Kaszó Gyula, Omischly Mihály, Siegel Albin építész.

Pázmány síremlékénél*

Irta: dr. Krüger Aladár.

Síremlék? Nem. Ez nem rideg kő.
Ez egy beszédes áldozat,
hely millió szivdobbanásban
Egyéven évszázadokat.
Síremlék? Ki szól itt ma sirról?
Könny hol van itt és hol a gyász?
A büszkeség ég a szemekben
S győzelmi ének harsonáz.

Csodás idők legendás hőse,
Kinek ma szól a hódolat.
Csatákat nyert kard, ágyu nélkül
Es hódított országokat.
Győzelmi útját nem jelezte
Vér, jajszó, koldus, sebesült;
A merre ő járt, új virág nyílt
S a felleget ég földerült.

Olyastuk róla krónikákban,
Mint indult útnak egykoron
Tornyos Várának városából,
Pusztába vesző nyomokon.
Talált egy széttépett országot,
Egy haldokló hős nemzetet,
Mely önmagával harcban állva,
Bősz szomszédok prédája lett.

Három tengerre nyult ki karja
Az ő népének valaha,
Tíz országot hódítva járt be
Bátor levették vig hada.

* A pozsonyi Pázmány-ünnepen előadta, dr. Sziklay János, az Országos Pázmány Egyesület főtitkára.

Aztán — három darabra tépve,
Ugy látszott, pusztulnia kell —
Mert mindent, mindent elveszített,
Mikor — hitét vesztette el.

Ő jött — kezében a keresztet
Büszkén, fennen meghordozá.
Tornyos Várának városából
Szent László sirjáról hozá!
Es mint egy új Szent Pál apostol,
Szólt ő igét új nyelveken,
Hogy ősi hitben egybeforrva,
Nemzete ismét nagy legyen!

Es nagy lett! — A mit elveszítettünk
Ott, a mohácsi temetőn,
Nézzétek, im Pázmány nyomában
Egyenkint mind, mind visszajön.
Templom épül a tudománynak —
Pázmány rak néki alapot,
Legyünk a népek versenyében
Ismét helyünkön, magyarok!

Aztán, jár, merre hívja utja.
A hol ledőlt oltárt talál,
Az elhamvadt tűz lánggra lobban
S az oltár ismét épen áll.
A szétszórt nyáját összegyűjti
Aggódó, féltő szeretet . . .
Szólalnak elnémult harangok
S elnémult ősi énekek . . .

De túlharsogja valamennyit
Egy szó: az ő gyűjtő szava!
Pünkösdi szózat. Egi lángnyelv.
Ki az, ki ellentállana?
Balzsam, ha szól a szenvedőhöz,
Villám, ha sujtani akar,

De mindig főnséges, dicső — és
Mindig magyar, mindig magyar!

Nem halljátok-e most is újra
Az ő hatalmas lángszavát,
Mely a magyar szó szent tűzével
A lelket, szívet járja át?
Nem halljátok, hogy int, hogy ébreszt:
Ti álmodók, ébredjétek!
Rajtatok útnak — itt az óra! —
Uj ellenséges seregek!

Nem látjátok, hogy a magyarra
Ismét a vészek arja tört
S bősz testvérharc sorvasztja izmunk
Az új pogány roham előtt?
Megosztóznak — nézd! — már előre
Házunk, földünk, hazánk felett —
Mert mindent, mindent elveszítünk,
Ha egyszer hitünk elveszett!

Szólj újra hozzánk, büszke szellem,
Magyar menny fényes csillaga!
Hadd zugjon végig e hazában
Pázmánynak gyűjtő szózata!
S e késő, gyöngé nemzedéknek,
Mely elvakultan szertehuz,
Ismét te légy az Igazságra
Vezérlő erős kalauz!

Mert nem halt még ki ő erényünk,
Csak szunnyad. Ébreszd föl tehát,
Nehogy hitünket elveszítvén,
Vele veszítsük a hazát.
Es mi, fehér zászlónk kibontva,
Követünk újra tégedet,
Pázmány hitéért, szent hitünkért
Aldozván vért és életet!

A bankett menüje a következő volt:

Ragu leves
Tok tatármártással
Cukorborsó peccsenyével
Almás, cseresznye és turós rétes
Szárnyas peccsenyék
Földi eper, alma, körte és narancs
Torták és Gerbaud-tészták
Fagylalt.
Fekete kávé.

A banketten gróf *Széchenyi* Miklós emelkedett szellemű felköszöntőt mondott a patrónusra. Többek közt a következőket mondotta:

Akikről mai szentmisémben az Ur oltára előtt megemlékeztem, azokat kívánom most felköszönteni. Emelem poharamat mindenekelőtt e plebánia nagylelkű és áldozatkész kegyurára, kívánva igaz szívből, nem es lelkéért árássa el Isten őt minden áldásával, tartsa meg őt e hitközség boldogulására sokáig. Hálás köszönetemet fejezem ki mindazoknak és poharam emelem mindazokra, akik szellemi munkával, áldozattal, erőbeli munkával az új templom és plebánia létrejötte körül közremunkáltak. Isten áldása legyen rajtuk. Isten éltesse őket sokáig.

A lelkes éljenzéssel fogadott felköszöntő után *Kozits* Gusztáv mondott beszédet, a melyben melegen csillogott a hála és köszönet, amit a plebános érzett a püspök és a kegyur iránt.

Dr *Karácsonyi* János kanonok Élesd közönségét köszöntötte föl. Szolgáljon az új templom a keresztény hit megerősítésére Élesden, a haza javára és Isten dicsőségére.

Bérczy Imre főbíró *Kozits* Gusztáv érdemeit emelte ki.

Az „Erzsébet“ vendéglő tulajdonosa *Fischer* Béla mindenben a legnagyobb figyelemmel járt el. A kiszolgálás és a menü elsőrendű volt. A cukrásztészták jósaága *Stepper* kitűnő cukrászdáját dicsérte.

A ceglédi mandátum. A ceglédi függetlenségi és 48-as párt tegnap tartotta jelölő gyűlését, amelyen *Károlyi* Mihály grófot egyhangulag kikiáltották a kerület képviselőjelöltjének. A jelölést megelőzőleg meglehetősen küzdelmet okozott az, hogy *Takács* József református lelkésznek is volt egy kis pártja. A nagy többség azonban *Károlyi* mellett foglalt állást.

Telegdy József beteg. A munkapárt alelnöke, *Telegdy* József országgyűlési képviselő szombat óta betegen fekszik a Vörös Kereszt-kórházban. Vasárnap délelőtt megoperálták a beteget, akinek a közérzése elég jó. Az nagyszámu érdeklődők között első volt *Khuen-Hédervary* Károly gró, *Vojnics* Sándor báró alelnök, *Pongrácz* János gróf.

Tisza a kormány programjáról.

Munkapárti gyűlés Kolozsváron.

Kolozsvár, június 8.

Vasárnap reggel félnyolc órakor érkezett meg gróf *Tisza* István feleségével, *Sándor* János belügyminiszterrel és több országgyűlési képviselővel a kolozsvári munkapárt új helyiségének felavatására. A vasutnál báró *Szentkereszthy* Zsigmond, a kolozsvári munkapárt elnöke üdvözölte a miniszterelnököt.

A kolozsvári munkapárt helyisége a főtéren a Nagy Gábor-féle épület első emeletén van; az avatóünnepélyt az udvaron kellett megtartani. *Szentkereszthy* Zsigmond üdvözlő beszéde után gróf *Tisza* István kifejtette, hogy a munkapártnak mai sikeréhez nehéz akadályok elhárításával lehetett eljutni.

A legnagyobb sikernek tekinti a nemzeti alapon álló óvatos, mérsékelt, szabadelvű választójogi törvény megvalósítását. Foglalkozik a *Lukács* László ellen felhozott vádaskodással.

A balkáni események igazolták azt, hogy a véderőt erősíteni kellett. Igazolták azt is, hogy a magyar nemzetnek a legnagyobb áldás az, hogyha dinasztíájával békeséges, azonos politikát folytat.

Foglalkozik az állam nehéz gazdasági helyzetével, melyet súlyosított a helyes mértéken túlmenő költsékezés, mely különösen a koalíciós kormány alatt öltött legnagyobb mértékeket. Az államnak első feladata gondoskodni a legszükségesebb pénzforszárásokról. Hitelt kíván nyújtani a középirtokoknak. Százhusz millió korona költséggel szabályoztatni kívánja a folyók felső részeit, revízió alá véteti az erdőtervet. Szükségesnek tartja a kisipar támogatását, a munkáskérdés megoldását. Ebben az a vezérgondolat vezet, hogy a munkáskérdés helyes megoldása csak a munkádó és munkás vállvetett együttes becsületes erőfeszítése alapján képzelhető el. Revízió alá akarja venni a munkásbiztosítás ügyét.

Itt van egy óriási nagy elhibázott intézmény, mely kötelezettségeket vállalt, a melybe a munkások és munkaadók már évek hosszú sora óta milliókat fizettek. Nem az intézményt, nem a kereteket, hanem azokat a milliókat, a melyeket munkások és munkaadók befizettek, kell megmenteni, azután csinálni kell olyan intézményt, a mely az adminisztrációs költségek csökkentése mellett a jelen szerencsétlen önkormányzat helyeit valóságos önkormányzatot hozzon be. Meg akarta teremteni a sztrájkotörvényt, a mely elismerje a munkásnak a sztrájkhoz való jogát, de azután védje meg ez a törvény a dolgozni akaró munkást a sztrájkoló munkás terrorizmusától és védje meg a munkaadót a munkások terrorizmusától.

A közelebbi esztendőkből létrejön az Ausztriával való kiegyezés. Ennek a kérdésnek a kezelésénél az országnak erős kormánya van szüksége. Nem lehet tagadni, hogy a magyar nemzetnek politikai hírneve súlyos csorbát szenvedett; ennek a csorbának mielőbbi kiküszöbölését és a magyar nemzet megingott politikai hitelének megszilárdítását egyik legéltetőbb nemzeti feladatnak tekinti.

A zajos tetszéssel fogadott beszéd után *Hegedüs* Lóránd, *Kálmán* Gusztáv és *Kiss* Mór egyetemi tanár mondott beszédet.

Nagyváradiaik a klub felavatásán.

Az ünnepélyes klubmegnyitáson Nagyváradról a következők jelentek meg: Dr *Hoványi* Géza, *Cziffra* Kálmán, *Rednik* Gábor, dr *Medvigy* Gábor, *Hoffbauer* Pál, dr *Mártonffy* Bogdán, *Kereszthy* Kornél, *Gábel* Jakab, *Ullmann* Sándor, *Jelinek* Géza, *Vajna* Imre, *Vajna* József, *Weinberger* Lajos, dr *Frankó* József, dr *Munk* Béla, *Kovács* Béla, *Altnóder* Endre, dr *Löbl* László, dr *Kiss* Géza, *See* László, *Hegedüs* Nándor, *Fehér* Dezső, *Czikker* József.

A váradi küldöttség volt az összes küldöttségek között a legnépesebb. A megnyitó ünnepélyen való részvétel után a váradi küldöttség dr *Hoványi* Géza vezetésével tiszteltgett báró *Szentkereszthy* Zsigmondnál a kolozsvári munkapárt elnökénél. A küldöttség nevében *Hoványi* Géza szép beszédben üdvözölte az elnököt. Az üdvözlést báró *Szentkereszthy* Zsigmond megragadottan köszönte meg.

Ezután megtekintették az új klub helyiségeit. A váradiakhoz csatlakozott később *Tisza* István gróf és *Sándor* János belügyminiszter, akik hosszabb ideig időztek a váradi társaságában.

Pázmány Péter siremléke.

A pozsonyi ünnepély.

A pozsonyi koronázó dómban vasárnap délután leplezték le nagy ünnepséggel *Pázmány* Péter bíboros érseknek siremlékét, melyet az Országos *Pázmány-Egyesület* kezdeményezésére *Fraknoi* Vilmos c. püspök nagyváradi kanonok emeltetett. A művészi siremléknek, melyet *Rigele* Alajos szobrászművész készített, leleplezésén megjelent *Csernoch* János dr bíboros hercegprimás is, résztvettek a pozsonyi káptalan tagjai teljes számban, a megyei és városi előkelőségek, a pozsonyi katolikus egyesületek, az esztergomi káptalan képviselőiben *Koperniczky* Ferenc prelátskanonok, a nagyszombati társaskáptalan képviselőiben *Jedlicska* Pál érseki helynök. A *Pázmány-Egyesület* tagjai *Mihályfi* Ákos dr alelnök vezetésével nagy számban jöttek le, ott volt továbbá *Kohl* Medárd felszentelt püspök és *K. Kovács* Gyula, a budapesti egyetem rektora.

Mihályfi Ákos dr egyetemi tanár szép és magas szárnyalású beszéde után lehullott a lepel az emlékműről. A koszorúk elhelyezése következett most és aztán *Komlóssy* Ferenc pozsonyi prépost, a káptalan nevében *Való* Simon prelátskanonok, a katolikus autonóm hitközség részéről pedig *Kumlik* Tódor másodpolgármester vette át az emlékművet, melyet a hercegprimás megtekintett. A primás elismerését fejezte ki a művésznek.

A templomi ünnepség után a Katolikus Kör helyiségében, melyet díszes és előkelő közönség töltött meg, irodalmi ünnepség volt.

HOLLANDY, PAPP és VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok lakberendezési vállalata
Fűzesfa-telep 7. sz. Új vashídó mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyisintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal
kivánatra díjtalanul szolgálunk.

Kumlik Tódor hitközségi elnök megnyitja után Dudek János dr apát, egyetemi tanár nagyszabásu beszédben emelte ki Pázmány-nak a szónoknak, írónak, főpásztornak és politikusnak érdemeit.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr Krüger Aladár ünnepi ódáját szavalta el rendkívül nagy hatás mellett Sziklay János dr, a Pázmány-Egyesület főtitkára. A költeményt lapunk tárcarovatában közöljük.

Majd Csernoch János dr hercegprímás mondott záróbeszédet, melyben a nagy biborost, mint a nemzeti nevelés előharcosát állította oda példaképül. Beszéde végén köszönetét fejezte ki Fraknoi püspöknek, a Pázmány-Egyesületnek és az ünnepség résztvevőinek.

A Kath. Legényegylet közgyűlése.

Vasárnap délután tartotta meg élénk érdeklődés mellett tizenötödik évi közgyűlését a nagyváradai Kath. Legényegylet dr Lestyán Endre plebános elnöke alatt. Az elnöki és az igazgatói jelentés minden hangzatos jelszavak nélkül szerényen számol be az 1913. év eredményekben dúsz működéséről, mely igaz örömmel töltötte el a jelenlevők szívét. Csak megelégedéssel távozott onnan mindenki, látva, hogy ez az egyesület a legjobb uton halad kitűzött célja felé. Tisztes, derék, megbízható iparosokat nevel a közéletnek, erkölcsös, vallásos, hazafias és ideális munkás polgárokat a hazának. Az a mustármag, amelyet dr Vucskics Gyula kanonok volt elnök soha nem lankadó lelkes szeretete ezeltől tizenöt évvel ültetett, ma már terebélyes fává növekedett, megizmosodott, ma már egy egész gárdát bocsátott ki védő lombja szárnyai alól. S ez a garda kint a közélet zürzavaros küzdőterén is derekasan állja meg helyét. Nem szédül meg a hangzatos jelszavaktól, nem ül fel csábos ígéreteknek, jelszava mindig a becsületes és tisztességes ipar marad.

Dr Lestyán Endre megnyitó beszédében visszatekintett az egyesület tizenöt éves múltjára. Dr Vucskics Gyula kanonok, az egyesület nagynevű elnöke után — ugymond — talán nem is olyan nehéz feladat az elnöki tisztséget viselni, mert hiszen dr Vucskics Gyula páratlan agilitása, fáradhatatlan munkaszeretete a kitűzött biztos cél felé irányították mindenkor az egyesület működését. Neki csak ezen a kitaposott ösvényen kell tovább vezetni az ifjúságot, melyhez erőt, kitartást az iparos ifjak iránti lelkesedése és szeretete ad. A lelkes, a keresztény iparosság érdekét védő, érvekkel gazdag beszédet Barza János az egyesület régi pártoló tagja közönte meg hatásos szavakkal.

Gálffy Sándor főreáliskolai hittanár, egyleti igazgató az 1913. évről szóló tartalmass jelentést terjesztett elő, melyből figyelemreméltó momentumként említjük föl az iparosifjak óhaját az állandó lelki gyakorlatok meghonosítását s évenként a kötelező kétszeri gyónásra és szt. áldozásra. A jelentés hű képét adja az ifjak tisztes szórakozásának, mulatozásának, házias családi összejöveteleinek, melyek sikerét az egyesület kebelében működő dalárda, zenekar és táncanfolyam nagyban előmozdítja. Igazgatói jelentésének kapcsán lelkesen beszél a vallás által megszentelt munkáról, mert vallásosság nélkül — ugymond — nincs lelkiismeretes munka.

A vallásosélet utja a kötelesség teljesítés kövével van kirakva. Majd áttér a Kath. Legényegylet nemes missziójára. A különféle felfogású mesterek, erkölestelen tant

terjesztő szociálista munkás környezet befolyása számtalan veszélynek teszi ki az ifju iparos munkást. Ezt megakadályozni egyik célja a Legényegyletnek. Szerető otthon nyújtani másrészt az elhagyott, meleg családi fészek helyett az élet fergetegében küzdő iparos ifjunak. S hogy ennek a magas sztos hivatásnak megfeleljen, mutatja az eredmény: az ifjaknak az együlethez való igazi ragaszkodása. A mindenkit megragadó beszéd után Galló Lajos I. dékán és Henn Lajos könyvtáros teszik meg jelentésüket, mit a közgyűlés köszönettel elfogadott.

A tisztujítás során világi elnöknek egyhangu lelkesedéssel választották meg az iparos világ derék, régi katonáját Buzásy Józsefet, pénztárnoknak pedig Halmos András, aki mint karmester működött sikerrel éveken keresztül az egyesület előrehaladása érdekében. A választmány tagjai közé sorozták be az iparos ifjak ügyét mindenkor szíven viselő Imrik S. Zoltán esperes-blebánost és ifju Galló Jánost. Egyéb kisebb, az egylet beléletét érdeklő ügyek után az új elnök lelkes ünnepeltetésével az ülés véget ért.

Az Iparpártoló Egyesület megalakulása.

A nagyváradai Iparpártoló Egyesület vasárnap tartotta alakuló közgyűlését a városházán, Hlatky Endre főispán elnöke alatt.

Ez alkalomra megtelt a városház díszterme városunk előkelő férfaiival, valamint a kereskedelem és ipar képviselőivel.

Az elnöklő főispánon kívül ott voltak: özv. Des Echerolles-Kruspér Sándorné, özv. Reethné-Bauer Zsófia, dr Agoston Péterné, dr Molnár Imre, dr Hoványi Gyula, Lukács Géza ny. ezredes, Szmekta L. Ödön, Gedeon Alajos, dr Thury László, Lukács Ödön, dr Agoston Péter, dr Adorján Armin, Szontagh Gusztáv, dr Demetrovits Elek, May Sándor, dr Weisz Márton, Kelen Béla, dr Adorján Emil, Schwarz Izidor, Ardos Frigyes, dr Perczel Adolf, dr Szilágyi Géza; továbbá igen sok kereskedő és Czegele Jermiás vezetése alatt az ipartestület előjárói és sok iparos.

Hlatky Endre főispán elnök üdvözölte a megjelenteket s örömmel konstatálja, hogy a felhívásily eredményes s ennyien jelentek meg. Minden oldalról oly sok jóindulat nyilatkozott meg a mozgalom iránt, hogy a legjobb sikert lehet remélni s hogy a társadalom is megérti az akció célját s esetleg még áldozatok árán is támogatni kész a helyi ipart, amelynek boldogulása az egész társadalom érdeke. (Éljenzés.)

Majd bemutatja elnök a Kolozsvárról érkezett sürgönyt, amelyben dr Hoványi Géza, dr Medvigy Gábor, Hofbauer Pál, Ullmann Sándor s még többen üdvözlőket küldik az alakuláshoz s kimentik magukat, hogy más halaszthatatlan elfoglaltság miatt az alakuláson meg nem jelenhettek.

Ezután dr Dayka Endre rendőrkapitány felolvasta az alapszabálytervezetet, amelynek csak néhány pontjánál volt felszólalás.

A tagdíjakról szóló pontnál Szabó Károly csekélynek tartja az évi 2 korona tagsági díjat, hanem indítványozza, hogy évi 4 korona legyen a díj, amelyből 2 korona az egyesület céljaira, 2 korona pedig egy alapra fordíttassék, amelyet a tagok ingyen kapnának.

Dr Molnár Imre nem fogadja el az indítványt, mert csak csekély díj mellett lehet sok tagot biztosítani. Aki akar, az úgy is áldozhat nagyobb összeget is.

Hlatky Endre főispán szólott a kérdéshez. A közönségnek majdnem ugyanazon tegege sok oldalról, sok egyesület részéről van igénybe véve s nem győzi az ilyen uton reá háruló terheket. Tömeges pártolásra

tényleg csak alacsony díj mellett számíthat, különösen működése kezdetén az egyesület. Esetleg később, ha megkedvelik az egyesületet, lehet emelni némileg a díjakat. Jelenleg még alig 150—200 tagja van az egyesületnek.

Szabó Károly szerint ha csak ilyen kevés tagja van az egyesületnek, oly csekély összeg jön be s nem lehet fenntartani.

Lebovits Rudolf nem azt tartja fődolognak itt, hogy sok pénz jöjjön be, hanem az, hogy az eszmének a közönséget megnyerjük. Az iparosságot kivéve, most is kevés az érdeklődés. Esetleg később ha kell, az iparosság hozzájárul a felmerülő költségekhez. A 2 kor. évi díj mellett van.

Barza József ellenzi a magas díjat, mert a Rimanóczy által kezdeményezett hasonló mozgalomnak is ez volt a baja. Minél kevesebb legyen a díj.

Az eredeti szövegben elfogadták az alapszabályokat.

Ezután a választásokat ejtették meg s védnökökül, diszelnökökül, elnökül, titkáru, választmányi tagokul, valamint az intéző választmány tagjaiul megválasztottak, akiket már előzőleg jelöltek s legutóbbi számunkban már közöltünk.

Hlatky Endre főispán elnök ezután üdvözölte dr Thury László ügyvezető elnököt s átadta neki az elnöki széket.

Dr Thury ügyvezető elnök hosszabb beszédben köszönetet mondott megválasztásáért s fejtegette az egyesület céljának nagy fontosságát és jelentőségét. Igen-szükséges a helyi ipar pártolása, mert ezáltal magunkat, városunkat is erősítjük. Isten áldását kéri az új egyesület működésére.

Dr Molnár Imre (nyug. jogtanár) azt óhajtja, hogy ne szalmaláng legyen a mostani lelkesülés, hanem szíven lélekkel karoljuk fel az eszmét s minden ember a saját házában állítsa fel az önálló vámsorompót és mindenki csak honi és nagyváradai iparcikket vegyen.

Végül Czegele Jermiás és Lebovits Rudolf mondtak köszönetet az érdeklődésért s az alakuló közgyűlés véget ért.

Megalakult az Astra fiókja Nagyváradon.

Az Astra oláh közművelődési egyesület nagyváradai fiókja vasárnap megalakult, illetve ujjaalakult Nagyváradon.

Délelőtt tíz órakor a Hilária helyiségében volt az alakuló gyűlés, melyen az egész román intelligencia résztvett, dr Radu Demeter püspökkel az élén.

Ott voltak dr Kiss Döme, dr Papp Koriolán, dr Lázár Aurél, Tullbure György, Popovich Valér, Popovich György, Horváth Endre, dr Zigre Aurél, dr Prodenorich György, Popa Teodor, Zsurka Marcell, Diamandy József, Andu Szevér, Mártha Sebestyén, Papp János, Mártha József, Egri Gergely dr, Germán Mihály, Szabó Miklós, dr Kinrey Vazul, dr Papp Gergely, Kozma András, Gencz János stb.

A hölgyek is nagyszámban voltak képviselve a gyűlésen.

Ott voltak: dr Kiss Döméné, dr Lázár Aurélné, dr Papp Károlyné, dr Rozvány Jenőné, dr Zigre Miklósné, Horváth Endréné, dr Máthé Györgyné, Hosszu Jánosné stb.

Dr Ciceronescu Sámuel, a reorganizáló gyűlés elnöke üdvözölte a jelenvolutakat, szép beszédben méltatta az Astra célját. Ezután megejtették a választásokat. Elnök lett dr Sztán Illés kanonok, alelnök Horváth Endre esperes, titkár dr Kirvay László, pénztáros dr Bors János, ellenőr dr Mártha Sebestyén, ügyész dr Egrý Gergely, könyvtáros Pteaanku György.

A választmány tagjai lettek: Munteán Sándor, Magyar Agoston, Szabó Kornél és Zsurka Marcell.

Ciceronescu kanonok üdvözölte a megválasztott tisztkart és buzgó munkálkodásra hívta fel a tagokat. Ezzel az alakuló gyűlés véget ért.

A román nőegylet megalakítása.

Este 8 órakor a fürdő nagytermében gyűltek össze Biharmegye előkelő román női, hogy megalakítsák a Román Nők Nőegyletét. A megjelenteket dr Papp Coriolánné üdvözölte. Kifejtette a nők fontos szerepét a nemzeti nevelés terén. Ismertette az összejövetel célját. Ezután dr Rozvány Jenőné tartott nagy beszédet a román nők társadalmi feladatairól, majd a nő emancipációról beszélt. Nagy vonásokban ismertette a nőegylet célját s indítványozta, hogy mondják ki az egyesület megalakítását.

Az indítvány elfogadása után felolvasta az alapszabályokat, melyek 30 pontban vannak összefoglalva. Az alakuló gyűlés az alapszabályokat elfogadta, majd megalakította az igazgatóságot és az elnökséget. Az elnökség a következőképpen alakult meg. Elnöknő: dr Papp Coriolánné; alelnöknők: Ciorták Viora és Horváth Endréné; titkárnő: Bálay Vazulné; pénztáros: Zsurka Marcell.

A tisztikar megalakítása után dr Papp Coriolánné az elnökség nevében megköszönte a bizalmat s lelkes szavakban hívta fel az egyesület tagjait a munkára.

Az alakuló közgyűlés után a Hilária rendezett hangversenyt, melyen közreműködtek a dalárdán kívül: Radu Bazil, aki monológot adott elő, dr Salamon János és Diamandi Cicus egy ének duett számban szerepeltek. Ének számban szerepelt, nagy sikert aratva Hosszu Jánosné, Kiss Valér, Zsurka Marcell kuplékat adott elő általános tetszés mellett.

A hangversenyt reggelig tartó tánc követte.

Szenzációs fordulat a Hámory-perben.

„Nem vagyunk Kamcsatkában.”

A Hámory—Mladin per főtárgyalása vasárnap este váratlan szenzációval ért véget. A folytatólagos főtárgyalás vasárnap reggel 8 órakor kezdődött és elsősorban a bíróság által megállapított kérdéseket olvastatta fel az elnök.

A védőbeszéd és replikák elhangzása után zárt tárgyaláson meghallgatták az elnök rezüméjét és tanácskozássra vonultak vissza. Pontban 6 órakor kezdődött a nyilvános tárgyalás, melyen az elnök felolvasta a verdiktet. Az esküdtek az összes kérdésekre igennel feleltek, aminek az lett volna a következtetése, hogy a vádlottat fel kellett volna menteni.

A bíróság azonban az 1914. évi XIII. törvényeikk 22. §-a alapján ebben az ügyben a további eljárást felfüggesztette, az ügyet új esküdtszék elé utalta és a perrendtartás 29. §-a alapján előterjesztést tett a Curiának, más törvényszék delegálása iránt.

Az elnök szavainak elhangzása után a teremben még percegig mozdulatlan maradt a közönség és csak akkor eszmélt fel, amikor a törvényszéki szolgák távozásra szólították fel.

Az újságírók körülvették a bíróság tagjait, akik közül Lehrmann Viktor a következő felvilágosítással szolgált:

— A törvényszék úgy találta, hogy az esküdtek a dolog lényegében tévedtek, amikor felmentő verdiktet hoztak. Az új esküdtszék törvény jogot ad a bíróságnak, hogy felfüggeszse a további eljárást olyan esetben, amikor nyilvánvaló büntetést kellene felmenteni és hogy más bíróság delegálását kérje, ha az illető város esküdtszékje nyilvánvalóan elfogultak az ügyben. Kérem, ha én tartozom valakinek és az pereli a tartozást, ez még nem ok arra, hogy agyonlőjem. Nem vagyunk Kamcsatkában.

Aradon az ítélet nagy izgalmat keltett, mert ez az első frappirozó eset, amellyel az új törvény életbeléptetése óta a gyakorlatban szolgált.

Két öngyilkosság a Rimanóczyban.

Egy ügyvéd tragédiája. — Életunt öreg ur.

Vasárnap és hétfőn is megjelentek a mentők a Rimanóczy palota előtt. Mind két esetben egy öngyilkost szállítottak el. Az egyik, dr Katona Manó Marosvásárhelyi ügyvéd, a szálloda 56. számú szobájában, a másik Miklós András a fürdő 5. számú kabinjában lőtte magát agyon. Dr Katona Manó azonnal meghalt, Miklós Andrást a súlyos sérülésével a biharmegyei kórházba szállították.

A megkésett expressz levél.

Dr Katona hat nappal ezelőtt érkezett Kolozsvárról a Rimanóczy-szálló 56. számú szobájába szállott meg. Napokig alig látták a szállóban és ha bement mindig sietett, izgatott volt. Minden nap expressz levelet várt, de a posta késéte, nem érkezett meg a várt levél.

Hétfőn reggel, fél hétkor azonban mégis megjött az expressz levél. Még pedig három levelet hozott a postás, akit a portás az 56-os szobába utasított. Az ajtó nyitva volt, a postás belépett és megszólította a diványon ülő ügyvédet, aki felöltözködve azt a benyomást tette, hogy mélyen aludna.

— Kérem, három expressz levél érkezett az ügyvéd urnak — mondta félhangosan a levélhordó, de Katona nem mozdult.

Erre közelebb lépett a kézbesítő és akkor vette észre, hogy dr Katona Manó halántékától vér csorog. Lerohant és fellármázta a szolgaszemélyzetet, de nem tudtak segíteni. Az ügyvéd halott volt már.

Dr Nemes Áron tisztii orvos megállapította, hogy az öngyilkos hajnali 4—5 óra között hajtotta végre tettét. Browning-pisztollyal vetett véget az életének.

Az öngyilkosság oka felől több verzió kering. Némelyek szerint az ügyvéd Marosvásárhelyről Kolozsvárra költözött, ahol egy részvénytársaság kötelékébe lépett és elvesztette a vagyonát. Mások viszont reménytelen szerelmet emlegetnek.

A holttestet a hullaházba szállították. Az öngyilkos rokonai tegnap érkeztek meg és intézkedtek a temetésre vonatkozólag.

Miklós András öngyilkossága.

Tegnap délután, kevéssel 3 óra előtt váltott jegyet a fürdő-pénztárnál egy magas, erős természetű idős ur, Kádfürdőjegyet váltott és a fürdőlegény az 5-ös számú szobát nyitotta ki.

Alig zárult be az ajtó, a fürdőszobából

egymásután két revolverdurranás hallatszott. A fürdőlegény rémülten rohant oda, kinyitotta az ajtót és látta, hogy az előbb érkezett vendég a diványon elnyulva fekszik, a kezében füstölgött a revolver.

Gyorsan orvosert siettek. Dr Grósz Menyhért jelent meg és megvizsgálta a sérültet. A jobb oldalon, a bordák között volt látható két kis seb. Ott hatoltak be a golyók. Dr Grósz Menyhért azonnal bekötözte az öngyilkost.

A mentők és az inspekción rendőrszt is megérkeztek. Megállapították, hogy az öngyilkos Miklós András, Miklós Jutka fényképész nő édesapja, kétszer lőtt magára, de a golyók nem okoztak halált és ha nemesebb szerveket nem értek a golyók, felgyógyul.

Az öreg ur megtagadott minden felvilágosítást. Csupán annyit mondott, hogy régebbi idő óta foglalkozik az öngyilkosság gondolatával és az utolsó leveleit — kivéve azt, amelyet a rendőrségnek írt — Rákóczi uti lakásán, az íróasztal fiókjába zárta.

Miklós Andrást a mentők beszállították a biharmegyei kórházba, ahol a golyókat eltávolították és így remélhető, hogy az életunt öreg urat meg lehet menteni.

A középiskolai ifjak tornaversenye

Mozgalmas, zajos napja volt a Sporttérnek vasárnap délután, mely egy ifjúsági tömegverseny eleve, színes képeit tükröztette vissza.

Két középiskolánk: a premontrei főgimnázium és az állami főreáliskola tanulói tartották együttes tornaversenyüket, mely nagy arányával s az ifjúság szép produkcióival és sport eredményével egész tornaünnepélyé nőtte ki magát.

Délután 3 óra után vonultak fel csinos sportöltözékben az ifjúsági oszlopok a Sporttérre, mely impozáns látványt nyújtott, amint az ifjúság színes falai az öblös, ovális köröndöt megtöltötték. Késő estig ott állott, vagy hullámozott a sok sportsapkásdiák a versenyzők hátterében nagy hanggal tüelve és éljenezve társait küzdelem közben.

A versenyekben a premontrei főgimnázium ifjai vezettek, ők aratták a legfőbb babért és büszkeségére váltak derék szaktanárjuknak Földváry Mihálynak. A fiatal versenyzők némely sportágban (magas- és távolugrás, súlydobás, futás, stb. még atletikai versenyeken is számbajövő respektabilis eredményeket értek el. A versenyek hőse Vidlicska I. V. gimn. oszt. tanuló lett, ki majd minden versenyét meg nyerte s az érmekből egész sort fűzött a mellére.

A versenyeket gyönyörűen sikerült szabad rendgyakorlatok nyitották meg, melyet mindkét középiskola egymás mellé sorakozva közös oszlopokba fejlődve a közönség nagy tetszése és zajos tapsai között precízül mutatott be.

A himnusz eléneklése után 4 óra tájban körülbelül 700 tanuló végezte a szabadgyakorlatokat, amelyek egy a gimnázium, mint a real részéről minden tekintetben szépen és összhangzó pontossággal folytak le és csak a vezető tornatanár urakat dicsérik.

Az egyéni versenyszámok részletes lefolyása a következő volt:

- 50 m-es síkfutás. I. osztály részére:
1. Teleki (real), 2. Balogh (gim.), 3. Flóra (gim.)
60 m-es síkfutás II. osztály részére:
1. Szpoleczni (g.) 2. Fröhlich (g.) 3. Rhédey (g.)
70 m-es síkfutás. III. osztály részére:
1. Lindenfeld (g), 2. Máté (g), 3. Barbul (g.)

gyermekkabarából befolyt 190 korona, az urikonyha jövedelméből 80 korona, a Nyárai kabarából 110 korona, a népünnep jövedelméből 520 korona, a szinköri előadásból 230 korona, utcai árusításokból 140 korona, konfettiből 500 korona folyt be. A gyűjtésből befolyt összeg még nincs számbavéve. Valószínűleg mintegy 4000 korona jött be a három napi ünnepségen összesen. A kiadások is nagyobb összegre rugnak s ennek le- számítása után valószínűleg 2800—3000 korona lesz a gyermeknap jövedelme.

* **Az Amke internátusa.** Az Alföldy Magyar Közművelődési Egyesület tudvalevőleg egy nagyobb szabású internátust szándékozik Nagyváradon felállítani, de a felállítás részleteire nézve még nincs meg- egyezés. Tegnap Nagyváradra érkezett dr. Vikár Béla Akadémiai tag, az egyesület al- elnöke és dr. Gönczy Elemér ügyvéd, az egyesület főtitkára s tárgyalásokat folytatnak Rimler Károly polgármesterrel.

* **A nagyváradai gyógyszerész- segédek és a sztrájk.** A nagyváradai gyógyszerészsegédek tegnap este népes érte- kezet tartottak a budapesti kollegák moz- galma ügyében Hajdu Hugó elnöke alatt. Az elnök, majd a Gyógyszerészsegédek orsz. Szövetsége Nagyváradai fiókjának az ügyésze dr. Katz Béla ismertették a gyógyszerész- segédek jogos akcióját, amely mellett az érte- kezet a legteljesebb szolidaritást vállalt. Há- lásán emlékezett meg az elnök a sajtóról, a mely egyöntetűen a gyógyszerészsegédek mozgalmá mellett foglalt állást. Egyhangu határozattal kimondta az értekezet, hogy fel- kéri a váradai gyógyszerész-tulajdonos testületet, hogy kartársaik helyzetjavítási mozgalmának békés kiegyenlítése mellett foglaljon állást, "er- ről értesítse a budapesti tulajdonosokat, kü- lönben a nagyváradai gyógyszerészsegédek is kimondták a sztrájkot szimpátiájuk jeléül, hogy ily módon is segítsék előmozdítani a mozgalom sikerét, amely különben az ország összes gyógyszerész- segédeinél helyzetjavítást fog eredményezni. A továbbiakra nézve 3 tagu bizottságot küldött ki az értekezet. — Hiszünk, hogy a váradai gyógyszerészek nem fognak kitérni ez állásfoglalás elől s így a nagyváradai sztrájkotól nincs mit tartani. — A nagyváradai gyógyszerész- segédek különben a belügyminiszterhez is intéztek táviratot a mozgalom sikere érdekében.

* **Halálozások.** Részvétellel vettünk hirt a következő gyászbeszerekről: **Marossy** Ferencné szül. Görög Vilma életének 59-ik évében szombaton délután 5 órakor hosszas szenvedés után meghalt. Temetése tegnap, hétfőn délután 4 órakor ment végbe nagy részvét mellett. — **Ozv. Papp Pálné** szül. **Klinger** Anna életének 62-ik évében hétfőn reggel 5 órakor meghalt. Temetése 10-én délelőtt 11 órakor lesz a Szent Anna-utca 22. sz. háztól. — **Zaránd** Edith Lilike éle- tének 3-ik évében, szombaton este 7 órakor meghalt. Az elhunyt kisleány tetemeit teg- nap délután 2 órakor helyezték örök nyuga- lomra.

* **Lövészeti verseny Szalárdon.** Vasárnap délután igen jól sikerült lövészeti versenyt rendeztek a vármegye puskásai. A verseny rendezője **Tóth Mihály** szalárdi földbirtokos volt. A verseny eredménye a következő volt:

I. verseny. 1. dr. Hajnal Dezső, 2. Réti Sándor, 3. Wessey Mihály.

II. verseny. 1. Tóth Mihály, 2. László Iván, 3. dr. Hajnal Dezső.

III. verseny. 1. Réti Sándor, 2. Jantsovits Jenő.

IV. verseny. 1. Békéssy Géza, 2. Réti Sándor, 3. Hajnal Dezső.

V. verseny. 1. Csapó Ferenc, 2. Morvay Loránd, 2. Csernyeczky József.

A tétverseny győztesei lettek dr. Hajnal Dezső, Réti Sándor, Andrassy Tibor. Ver- seny után díjkiosztás, majd pompás lokoma következett. A verseny vendégeit Tóth Mi- hály vendégszerető háza látta szívesen.

* **Értesítés.** Gábris János keresztény szociálista építőmunkások szakszervezete helyi csoportjának volt elnöke és Holdy Kálmán volt pénztárosa szakszervezetünk vezetésétől folyó hó 7-én megváltak, s nevünkben többé semminemű munkálatokat nem vállalhatnak. Az új tisztikart megválasztó közgyűlésünk folyó hó 11-én d. u. 3 órakor lesz. Teljes tisztelettel a Keresztényszociálista építőmun- kások szakszervezetének helyi csoportja.

x A legújabb **párisi kalap-ujdon- ságok** egyedül KOHN HELEN kalap- üzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weisz- lovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgy- közönség rendelkezésére a legizlésebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalap- szállítója. Átalakításokat modellek után vállal.

x **Olcsó házbérrel,** 4 év óta fönn- álló Kert-utcai fiók cukorka üzletemet, mely alkalmas fűszerüzletnek is, vezetés hiánya miatt, kedvező feltételekkel eladó. Értekez- hetni lehet a délelőtti órákban Aszódy Kos- suth-utca.

x **Csokoládé Király Rákóczi-ut.** Fő- üzlet Kossuth-utca Sas palota. Aszódi cukorka és csokoládé különlegességei a legjobbak és legolcsóbbak. Cukorka kedvelők tudomására adom, hogy Kugler Gerbeaud bonbonok üzle- temben bontva is kaphatók budapesti árakkal. Vigyázat! Főüzletem Kossuth-utca, Sas palota. Ajánlom a cukorka vásárló közönségnek, nézze meg 5 nagy szép kirakataimat olcsó gyári árákkal. Cikkeimben sokan utánoznak. Egy- ideűleg ajánlom Aszódi 8 féle zamatu pörkölt kávéimat, mely ugy izre mint zamatra utánoz- hatatlan. Kávé pörköldém kora reggeltől késő estig a fogyasztó közönség rendelkezésére áll. Az új kávék, új teák megjöttek és valódi tea- rumok. Telefon számok 635, 610.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutá- nyos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megad- hatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hua- gária cipőgyár r.t.

x **Zenekedvelők figyelmébe.** Tisztelettel értesitem a zenekedvelő közönséget arról, hogy a legújabb felvételű ujdonságaimmal megérkeztem. Columbia, Diadal felvételei, gramfonok olcsó árban, továbbá gramfon és az összes hangszerek javítását is elvállalom. SIMON GYULA Rákóczi-ut 22.

x **Szerencsétlen gondolat** izzadó lábra zsiros kenőcsöt kenni, tönkre teszi a harisnyát s az amugy is nedves láb a meg- olvadt kenőcsben cupog. Száritóra van szük- ség s mi szárit jobban mint a por. Egy igen szerencsés összetételű olasz port árul az „Ujvárosi drogueria” lábizzadás ellen, 70 fillérért egy nagy dobozzal.

x **Fehér és fekete bőr női félcipők** 3 kor. szarvasbőr barna és fekete fém párti női félcipők 5 korona, női chevron amerikai félcipő 7 korona, férfi chevron amerikai cipő 10 korona, ugyanez félben 9 korona; sandálok 20—25-ig 2 korona, 26—28-ig 2.60 korona 29—34-ig 3.20 korona, 35—43-ig 4 korona. Férfi és női szalnakalapok, fűszerüzlet, ur- dult cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása. Fekete Jánosnál Szent János-utca, Kispipa mellett.

x **Petőfi-utca végén a Törköly-méző-ut** 114. sz. alatt két egyszobás lakrész május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál, Kossuth-utca 6.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpadiás nélkül, továbbá arany koronákat, csepfogakat, hidmunkákat fog és gyökér buzás és tartós fogtömés- seket készít

Engel Dezső,

visegázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-ter (Emke Kávéház felett.)

x **LEGU TALP.** Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy műhelyemet Nagy Sándor-utca 4. szám alatt megnyitottam, hol a szabadalmazott LEGU nevű anyagból, mely már külföldön régen bevált új és használt cipőkre szegezés és varrás nélkül féltalpakat ragasztok fel. Legu talp vízmentes! ruganyos! és tartós! Nagyváradon csak nálam kapható. Tessék próbarendelést tenni. Tisztelettel György István.

x **Eladó** egy cséplőgépszekrény. Cim a kiadóhivatalban.

„The Roosevelt Shoe“

amerikai cipők

12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda

épületében kaphatók.

A legszebb

kézimunkák

Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783.

SZÍNHÁZ

...
Heti műsor.

Kedd: Elvált asszony. (Berky Lili fel- léptével.)

Szerda: Erdészleány. (Berky Lili fel- léptével.)

Csütörtök délután: Luxemburg grófja; este: Asszonyfaló. (Kállay Jolán bucsufel- lépése.)

Berky Lilly vendégjátékai. Ma, kedden este kezd meg két napos nagy- váradai vendégjátékát Berky Lilly, a Néopéra jeles művésznője. Ez az idényben az utolsó vendégszereplés s így csak természetes, hogy a közönség a legnagyobb érdeklődéssel ké- szül a Berky-estékre.

A művésznő tegnap este 7 órakor ér- kezett Nagyváradra autón. Budapestről jött **Janovits Jenő** kolozsvári szinigazgatóval. Fölkerestük a művésznőt a Pannóniában lévő lakásán. Persze nagyon fáradt volt.

— Hallom, hogy én vagyok az utolsó vendégszereplő ebben a szezonban. Tehát nekem kell betenni az ajtót! . . . Meg fo- gom próbálni, hogy meg legyen elégedve a publikum.

A szeretetreméltó művésznő már esti 11 órakor visszavonult szobájába. Egynegyed óráig még nézte ablakából a csillagos eget s a nyüzsgő Bémer-teret, aztán pihenni tért.

Ünnepi előadás a színházban.

Csütörtökön délután három órakor, Ur- napja alkalmából a Luxemburg grófja kerül színre.

Bucsuelőadások. Csütörtökön este Kállay Jolán tartja a bucsufelléptét, aki ez alkalomra az Asszonyfaló fő női szerepét választotta.

Pénteken *Szentgyörgyi Márta* a Györgyike drága gyermek főszerepében bucsuzik.

Szombaton *Étsy Emilia* bucsuzik a Sasfők címszerepében.

Vasárnap *Szalma Sándor* tartja bucsuját, amely alkalommal a Szulamith kerül színre, a címszerepben Görög Olgával, aki Szulamithot legjobb szerepei közé számíthatja.

Ugyanezen az estén bucsuzik *Kerner Jenő*, a színház kitűnő karmestere is, aki nemesak mint pompás oktató és dirigens szerzett magának érdemeket a közönség meleg elismerésére, hanem mint szerző, egy kitűnően sikerült operettel gazdagította a színház műsorát.

IRODALOM

Uj Idők. Fantasztikus, regényes történetet írt Herczeg Ferenc az Uj Idők e heti számában A jövő század novellája címmel. Ez elbeszélésen kívül közli még a lap Malonyay Dezső Virtus című regényét, melyet Márton Ferenc rajzai díszítenek. Cikk méltatja Pósa Lajost, kinek negyvenéves írói munkásságát jubileummal ünnepli meg az ország. Farkas Pál folytatja népszerű regényes rovatát, melyben egy tanár jegyzeteit közli. Az Idegen írók rovatában Roda-Mária elbeszélését találjuk. Farkas Imre verse. Szokolai Kornél cikke az új bosnyák múzeumról tarkítja még a lap szövegrészét. A képek közül kiemeljük a Kossuth Ferenc temetéséről s a párisi Szalon kiállításáról készült felvételeket.

ZENE-ÉS MŰVÉSZET

Zenevizsgálat a ref. leányinternátusban. Vasárnap tartotta zenevizsgáját az intézet növendékeivel *Mártonffy Zoltánné* előkelő közönség jelenlétében. A vizsgázók közül különösen kitűntek: Lengyel Eszti, Szücs Zsuzsika, Komáromi Gizi precíz játékkal. Bugyi Ilonka finoman ramezve, helyesen játszotta Lőw bájos Elegiáját. Holkó Ica kezdő növendék Lach Tarantelláját könyv nélkül játszotta kiváló precizitással.

A haladottabbak mind magas nivóju zenedarabokkal szereztek élvezetet a hallgatóságoknak. A többek közt Bartus Annus és Gacsal Nellyke Grieg Anitra's Tanz-át igen temperamentumosan adták elő, valamint Páczy Margitka Chovan Lugosana négykezesét, kit tanárnője kísért. Feltűnt Bottyán Vili helyes megértéssel játszott Grieg Erosique c. darabjával, Jaskovszky Anna Tschajkovszkyról, a Barcarollet, Papp Gizike Mendelssohn, Wiegandiedjét játszotta igen csinosan. Művészi technikával tűntek ki Horváth Gizike és Gacsal Nelly; ez utóbbi Griegnek meglehetősen nehéz Schmetterlingét játszotta meglepő ügyességességgel. Az érdekes nivós műsor 17 számával: Papp Gizike énekével végződött, ki helyes, tiszta intonálással, figyelemre méltó intelligenciával adta elő Concone 48. Solfeggiáját és Mendelssohn örök-

becsü „A dalunk lengé szárnyán“ című dalművét; kár, hogy ezen értékes, szép organum sajnálatos meghülés miatt kissé fátyolozott volt. Mártonffy Zoltánné igen finomann kísérte tehetséges növendékét.

IGAZSÁG-SZOLGÁLTATÁS

Verekedés Biharpüspökiben.

Vidám korezmai mulatozásnak súlyos verekedés lett a vége a múlt év Karácsonyán Biharpüspöki községében. Előbb jókedvűen folyt a mulatság, a legények javában ittak. *Szeghalmy Lajos* legény hívta be a legényeket a korezmába, hogy ő fizeti majd a bort. Egyszer azonban *Szeghalmy* felállott és indult kifelé.

— Mi lesz a fizetéssel? kérdezték tőle a legények.

— En kifizetem a magamét, fizessétek ki ti is.

Emiatt tört ki a verekedés. Nagy József viselkedett különösen hevesen, aki egy gyufatartót vágott *Szeghalmy* fejéhez, aki — híres verekedő különben is, — úgy megverte Nagy Józsefet, hogy az 4 hónapig nyomta az ágyat. A bíróság az enyítő körülmények figyelembe vételével 3 heti fogságra ítélte *Szeghalmyt*.

Jegyző és ujságíró.

Rencsicsovszky Ferenc orosházi szerkesztő lapjában súlyos váddal illette Bézy Balázs jegyzőt, adóhivatali rendellenességre, szabálytalanságra hívta fel az orosházaiak figyelmét. A jegyző rágalmozásért megtekte a feljelentést a szerkesztő ellen. A nagyváradi esküdtbíró előtt már több ízben volt kitűzve ez ügyben tárgyalás. A legutóbbi tárgyaláson elrendelték a bizonyítást.

Tegnap kezdte ismételt tárgyalni az ügyet a nagyváradi esküdtbíró. A vádat dr *Thury Endre* kir. ügyész képviselte, a védelmet *Bikády Antal* látta el.

Erdekes incidense volt a tárgyalásnak. A vádlott ugyanis kihallgatása közben kérte dr *Molnár Imre* esküdt kizárását, mert az esküdt — szerinte az ügyről beszélgetést folytatott az egyik tanúval. Kiderült azután, hogy *Bertóthy* főszolgabíró mindössze annyit mondott, hogy a vádlott már ilyen eslekményért volt büntetve.

Ezután a vádlott a kizárási indítványtól elállott. Megkezdtek a tanuk kihallgatását ítélet ma lesz.

TÁVIRÁTOK

Leszerelik a gyógyszerészsztrájkot.

Arad, jun. 8.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi gyógyszerészek szövetsége ma táviratilag hívta fel a budapesti gyógyszerészeket, hogy a gyógyszerészegedek követeléseit teljesítsék, mert csak így lehet a további sztrájknak elejét venni. Az aradiknak az a véleményük, hogy a sztrájkot mindenáron le kell szerelni.

Halálos villámcsapás.

Székesfehérvár, jun. 8.

Herz Antal nagy gazda feleségével és 4 gyermekével a mezőn voltak, mikor óriási zivatar tört ki. A gazda családjával együtt egy fa alá menekült. A villám a fába csapott és egy gyermeket halálosan, a többieket pedig súlyosan megsebesítette.

Sikkasztó főkönyvelő.

Lugos, június 8.

A Lugosi Iparbank főkönyvelője Klein Gyula napok óta eltűnt Lugosról. A tartós távolmaradás feltűnt a bankban és vizsgálatot indítottak. Kiderült, hogy Klein évek óta rendszeresen sikkasztott. Eddig 100,000 korona hiányt állapítottak meg. A sikkasztó főkönyvelő felkutatására kiküldött detektív ma ép akkor tartóztatta le Kleint, amikor egy vidéki kis állomáson vonatra akart szállni. Klein azt vallotta, hogy ő csak 1000 koronát sikkasztott, a többi pénzt a tisztviselőtársai sikkasztották el.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Buza októberre	— — —	12.85
Buza 1915. áprilisra	— — —	13.04
Rozs októberre	— — —	9.49
Zab októberre	— — —	7.87
Tengeri májusra	— — —	7.64
Tengeri júliusra	— — —	7.80
Tengeri 1915. május	— — —	7.32

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	778.—
Osztrák hitelrészvény	—	603.—
4%-os koronajáradék	—	80.05
Osztr. magy. államv.	—	686.25
Jelzálogbank	— — —	400.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	489.—
Hazai bank	— — —	276.—
Magyar bank	— — —	492.25
Keresk. bank	— — —	3570.—
Rimamurányi	— — —	611.—
Salgótarjáni kőszén	— — —	675.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1000.—
Közuti vasut	— — —	590.75
Városi villamos	— — —	315.—
Adria	— — —	571.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADÁR.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy papi és civil ruha tökéletességét áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom. Alkalomra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel
VAJNOVSZKY KÁROLY
papi- és polgári szabó,
Szent János-utca 82. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy üres telek eladó.

Szölmoly ellen az egyedüli biztos szer a **BAGOL.**

Kapható:

KONDOR DEZSŐ
cementkereskedőnél,
Nagyvárad Nagypiac-tér 1. sz.
(Füchsi-palota.)

Belépési felhívás

A Magyar Takarékszövetkezet X. évtársulatába való belépésre.

A Magyar Bank kebelében működő „Magyar Takarékszövetkezet”

1914. év július hó 1-én megnyitja

X. évtársulatát,

melyre az igazgatóság ez uton hívja fel Nagyvárad város és Biharvármegye közönségének figyelmét.

Az új évtársulatba való belépés 3 éven át hetenként fizetendő 20 filléres üzletrészek lejegyzésével történik, melyek tetszőszerinti számban jegyezhetők.

Belépések a Magyar Bank r. t. (Szent László-tér Sas-palota) helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor eszközölhetők és egy heti befizetés után mindenki megkapja a nevére kiállított befizetési könyvecskét.

Vidéki befizetések portómentesen postatakarék pénztár utján eszközölhetők.

A szövetkezet célja tagjait apróbb betétek utján való takarékosagra buzdítani, a tagok esetleges hitel igényeit a legjutányosabban kielégíteni és az igénybe vett hitel visszafizetésére könnyű módot nyújtani. A szövetkezeti tagok a teljesített befizetések 4/5 részét minden kezes nélkül bármikor előnyös kamattétel mellett kölcsön vehetik. A szövetkezeti tagok a befizetett tőkájüket a reális üzleteredmény részesedéssel együtt (minden egy koronás üzletrész után K 11.) megkapják.

A beiratások alkalmával minden 20 filléres üzletrész után 5 fillér beiratási díj fizetendő. Késedelmes befizetéseknel pedig amennyiben a tagok a késedelmet idejekorán pótolják, késedelmi illetéket nem fizetnek.

A Magyar Takarékszövetkezet igazgatósága.

Ha nincs meglegedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT** GY. és T. RSA uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, tiszta, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Műszaki harisnyakötőde
Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férfisabócég után.)

KÉSZIT az új férfi fuszekliket és női harisnyákat a legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elválttal fejleéseket s javításokat, valamint aszur- és muslin-harisnyákat, kivágot cipőkhöz a legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meggyőző mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Marknal szerzi be.

Félikusz-fürdőbe induló fürdővonatok.

Nagyvárad és Váradvelence állomásairól

Nagyvárad állomásáról ind. reggel	4 ó. 35 p. érk.	Félikusz-fürdőbe reggel	5 ó. 02 p.
V.-Velence " " " "	4 " 47 " "	" " " "	5 " 02 " "
Nagyvárad " " d. e.	8 " 00 " "	" " " "	8 " 33 " "
V.-Velence " " " "	8 " 10 " "	" " " "	8 " 33 " "
Nagyvárad " " " "	10 " 00 " "	" " " "	10 " 33 " "
V.-Velence " " " "	10 " 10 " "	" " " "	10 " 33 " "
Nagyvárad " " d. u.	2 " 30 " "	" " " "	3 " 03 " "
V.-Velence " " " "	2 " 40 " "	" " " "	3 " 03 " "
Nagyvárad " " " "	4 " 55 " "	" " " "	5 " 23 " "
V.-Velence " " " "	5 " 00 " "	" " " "	5 " 23 " "
Nagyvárad " " " "	5 " 35 " "	" " " "	6 " 03 " "
V.-Velence " " " "	5 " 43 " "	" " " "	6 " 03 " "
Nagyvárad " " este	8 " 31 " "	" " " "	9 " 03 " "
V.-Velence " " " "	8 " 41 " "	" " " "	9 " 03 " "

Félikusz-fürdőből visszautazás

Félikusz-fürdőből ind. reggel	7 ó. 45 p.-kor.	érik. Nagyváradra d. e.	8 ó. 20 p.-kor.
" " d. e.	8 " 40 " "	" " " "	9 " 10 " "
" " " "	10 " 39 " "	" " " "	11 " 10 " "
" " d. u.	3 " 10 " "	" " " "	d. u. 3 " 40 " "
" " este	6 " 59 " "	" " " "	este 7 " 30 " "
" " " "	9 " 10 " "	" " " "	9 " 40 " "
" " éjjel	10 " 32 " "	" " " "	éjjel 11 " 00 " "

Hódmezővásárhelyi Dankó Béla utódai Virág Károly az egész idényre szerződöttetett hirneves zenekara a Nagyvendéglő teraszain naponta 3-szor hangversenyez. Eredeti hegyiborok, elsőminőségű Kőbányai sörök, konyha házi-kezelésben, mérsékelt étlap árak állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Délután 5 órától este 9 óráig a zene hangversenyen egy hirneves tárogatós közreműködik. Minden szombat este tombolajáték, játék után táncmulatság a gyógyteremben Virág Károly és zenekara mellett. Konfetti, serpentin és tűzijátékkal egybekötve minden belépési díj nélkül. Érdekes csolnakázás egész napon át a «Halas taván» este 9 óráig.

Az utolsó vonatindulás Félix-fürdőből este fél 11-kor N.-Várad felé.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedül valódi kölniviz, kölniviz-szappan és puder minden jobb droguerlában, illatszert és gyógytárban kapható.

Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Nagyváradon: **Farkas István** drog. és **Darvas István** Ujvárosi drog. (Sas pasage.)

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest, VIII.

Belépési felhívás**Filléres Tak.- és Segélyszövetkezet
12-ik évtársulatába.****A Leszámitoló és Jelzálogbank Rt.**
kebelében működő**FILLERES TAKARÉK ÉS
SEGÉLYSZÖVETKEZET****1914 máj. 1-én új évtársulatot nyitott**

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama alatt — 3 éven át — hetenkint kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi s kiki tetszése szerinti számban jeyezhet üzletrészeket.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt a tagok részére kisebbszerű hetenkint ismétlődő betétek által a vagyonytűjtést lehetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen tagok betétek arányában olcsó kamatláb mellett kölcsönöket kaphasson.

A beiratások a LESZÁMITOLÓ ÉS JELZÁLOG-BANK helyiségében (Bémer-tér, Lévy-palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesíthetők.

A vidéki beiratkozók a heti befizetéseket a postakaraképként utján portómentesen teljesíthetik.

A beiratkozásnál üzletrészenként 10 fillér beirattási díj fizetendő.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

Nagyvárad, 1914. április hó.

**Filléres
Takarék és Segélyszövetkezet****Kevés pénzért sok mindent vásárolhat, és pedig:**

női harisnyák, párja 30 fillértől, selyem harisnyáig
férfi zokni „ 28 „ „ zokniig
gyermek harisnya kötött 20 fillértől. Női férfi fehérművek zsebkendők, ridikülök pénzersények, ernyők igen olcsó árért. Himzés valódi klóplí csipkék.

Férfi gallér darabja 10 fillér,

csak míg a készlet tart. Vidéki rendelések utánvét, viszont eladóknak engedmény, meg nem felelőért a pénzt visszaadjuk.

Blein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.Kérjünk és fogyasszunk
mindenütt**Nagyváradai sört!**

mert szín, íz és maláta-tartalom tekintetében a legelső gyárak termékeivel vetekszik és amellet olcsóbb.

Rendeléseket már 10 üvegtől kezdve a városi raktár házhoz szállít. Állandó vevők ingyen jeget kapnak.

**Nagyváradai Sörgyár
Részv.-Társaság**

Gyári telefon 439. Városi raktár (Nagypiacz-tér), telefon 471.

**Első nagyváradai
cementipar.**

Készíték granító, terrazzo, műkö és minden e szakmába vágó munkálatokat, házi csatornázásokat a városi mérnöki hivatal előírása szerint, személyes felügyeletem mellett. Kivánatra angol closet berendezéseket a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett a leglekiismeretesebb és legmesszebb menő jótállás mellett készítek. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

NUTTA JAKAB

cement és betonművek vállalata.
Szaniszló-utca 67. szám. (saját ház.)

Ő csász. és Apost. kir. Felségének

legfelső felhatalmazása folytán.

A közös katonai

jótékony célokra szánt

30. csász. kir. államsorsjáték.

Ez a sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625.000 korona összértékben.

A főnyeremény 200.000 korona.

A húzás 1914. július 2-án fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a jótékonycélu sorsjátékok osztályánál, III. ker., Vorderer Zollamtsstrasse 5. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-távírdahivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. államsorsjátékok vezérigazgatóságától.
(Jótékonycélu sorsjátékok osztálya).

Szent László (Püspök) Gyógyfürdő

Nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európai hirü 41° C. meleg természetes hévvi.

Javalva van, az ürületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és visszamaradt vastagodásoknál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek, vesekövek eseteiben, májbajoknál, végre női bajoknál. Állandó fürdő orvos. Különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák árai K 1-60-tól K 8-ig váltakoznak. Gyógyterem hirdapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép

Kényelmes vasuti összeköttetés

kilatással. Sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben és fenyvesben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis. Tükör- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Modern uszoda uszás tanítással és homokkurával. Legszebb kiránduló hely. Elsőrendü zene. Kitünő konyha. Villanyvilágítás. Telefon. Interurbán.

Dancs István.**Prospektust kívánatra küld a bérlőség.****Egész nyáron Kakuczi János hirneves erdélyi zenekara hangversenyez.**